

אוצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ שהיינו וקיימנו

בשורה משמחת לחסידי ברסלב. מוכן לב הנחל' מגיש את הספר 'עלים לתרופה' – מכתבי מוהרנ"ת השלם' לרבי נתן מברסלב זצ"ל, על פי מהדורת 'תורת הנצח', המתוקנת ביותר, שאזלה מן השוק לפני זמן רב.

במהדורה הנוכחית נוספו: המכתב החדש של רבינו עם תוספת ביאור מגליון "שיבולים"; השמטה ממכתבי רבי נחמן מטולטשין ומפתחות על פי סדר התנ"ך, ש"ס, מדרש, זוהר ושאר ספרים.

זאת בנוסף לספרים שהמכון הוציא לאור: 'ליקוטי מוהר"ן באותיות ענקיות'; 'ליקוטי תפילות עם תפילות ותחנונים' ותפילות הבוקר; 'שבחי הר"ן ושיחות הר"ן' עם תיקונים; כוכבי אור; 'ליקוטי עצות'; סיפורי מעשיות עם 'הכמה ותבונה', 'קרא דשבתא' עם 'קדושת השבת' – הכל באותיות גדולות ומאירות עיניים, עם תוספות. במחירים זולים.

ניתן להנציח שמות לעילוי נשמה, להצלחה ולרפואה, בספרים שייצאו לאור בקרוב בעז"ה על ידי המכון.

להשיג במקום לב הנחל' להדפסת והפצת ספרי רבינו הקדוש מברסלב:

ירושלים: ת.ד. 5920; בני ברק: כולל ברסלב, רחוב אלשיך 5. טלפונים: 02-9993338, 02-7653662-052
הנחה לבתי כנסת ולכמויות גדולות.

ה' אורח אותי...

ה' אורח אותי ואני אורח אותו, "אני לדודי ודודי לי" – זוהי הנקודה הפנימית של "אלול". אם איך בטוח שאתה אורח את ה' והוא אורח אותך, לא דרכת עדיין על מפתנו של אלול.

יהודי שלא בטוח במאת האחוזים, שעל אף כל מה שהיה, ה' אורח אותו אהבה אינסופית, או שיש לו ספק אם עדיין הנקודה היהודית שבתוכו פועמת ומשתוקקת אל ה' – אין לו סיכוי להיכנס לעסק התשובה. למרבה הוא ירגיש 'מחויב' להתוודות ולהביע חרטה, אך התשובה האמתית תהיה ממנו והלאה. רק כשיאמין בכל לב ש"אני לדודי ודודי לי" תעורר באמת לשוב אל ה'.

כשאומרים לילד שובב שסרח וברח, שהוא יכול לשוב אל בית אביו – הוא חייב להיות משוכנע שאביו אורח אותו עדיין אהבת נפש. כך גם אנו, כשבאים ואומרים לנו "שובו בנים שובבים", עלינו להיות בטוחים שאבא מחכה באהבה ל"שובבים" החמודים שלו...

כשאומרים לילד שובב שסרח וברח, שהוא יכול לשוב אל בית אביו – הוא חייב להיות משוכנע שאביו אורח אותו. כך גם אנו, כשבאים ואומרים לנו "שובו בנים שובבים"

וכשהילד השובב מלוכלך ומוזנח, חולה ומדוכא – לא רק שאהבת אביו אליו איננה נחלשת, אלא היא מתגברת עשרת מונים. גם כשהילד הפך מרוב פחד ודכאון

למגומם, ואינו יודע לבטא במילים ברורות את צערו ואנקתו, גם אז הנו"ק יקר לי אפרים, אם ילד שעשועים, כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד, על כן המו מעי לו, רחם ארחמנו נאום ה'.

"שאפילו כשאדם אינו יכול לדבר כלל לפניו יתברך ולפרש שיחתו היטב, אף על פי כן יקר בעיניו יתברך אפילו אם מדבר רק ברמז ובחצי דיבור, כמו תינוק בן שנים או שלש שנים. ולפעמים עוזר השם יתברך ומדבר דיבורים שלמים כתינוק בן ארבע או חמש שנים. כך ישראל יקרים בעיניו יתברך, כשמדברים ומשיחים צרכיהם לפניו יתברך, ונקראים 'ילד שעשועים'" (השתפכות הנפש, ז).

בידיעה זו תלויה כל התעוררותנו לתשובה. שהרי כך אמר רבי יהודה: "אלמלי הוו ידעין בני נשא רחמנותא דרחים קודשא בריך הוא לישראל, הוו שאנין ככפיריא למרדף אבתריה" = "אילו היו בני האדם יודעים את האהבה שהקב"ה אורח את ישראל, היו שואגים ככפירים כדי לרדוף אחריו" (זוהר ח"ב דף ה' ע"ב). אמור מעתה: אם אתה רואה יהודי שאינו רודף אחר ה' ככפיר, סימן מובהק שאינו יודע את גודל האהבה שה' רוחש לו.

אין מי שלא רוצה לשוב; יש רק מי שלא יודע שאבא מחכה עליו באהבה ובגעגועים ומתמוגג מנחת מדיבוריו הילדותיים והמגומגמים...

'אלול' הוא החודש שבו נסללת 'דרך בים' – בכתבי האר"י הקדוש (שער רוח הקודש, דף מד עמוד א) מובא שעל החודש הזה נאמר הפסוק: "הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה" (ישעיה מג, טז), כשהאר"י הקדוש מפליא לגלות רזים עליונים על מהותה של אותה 'דרך' הנסללת בים. אחריו בא רבינו הקדוש ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה ו) וגילה את פנימיות הסוד של אותה 'דרך' לעבודת ה'.

אך גם אנשים פשוטים שעדיין לא העמיקו בסוד הדרך אשר בים, יכולים להבין שיש כאן זעקה של אהבה לכל הטובעים בים. וכך כותב מוהרנ"ת:

"שהכוונה הפשוטה שיוצא מזה לכל בני אדם הפשוטים, הוא: שה' יתברך ברחמיו הודיע לנו על ידי צדיקיו האמתיים שהוא 'נותן בים דרך', דהיינו שאפילו בתוך מצולות ים הרבים מאד מאד השוטפים על האדם כהמון גלי הים ממש, בבחינת 'כל

משברך וגליך עלי עברו, בחינת 'ותשליכני מצולה בלבב ימים', בחינת 'שתני בבור תחתיות במחשכים במצולות', וכן בפסוקים הרבה – מכל שכן כמו שידוע האדם בעצמו מה שעבר עליו ולהיכן ירד ונשלך על ידי מעשיו

– אף על פי כן, גם שם יש דרך ונתיב תמיד לשוב אליו יתברך!" (ליקוטי הלכות, עדות ה, ט).

בכן, גם אם טבעת במצולות ים התאוות והטרדות, גם שם נסללת עבורך דרך בחודש אלול.

אך יש מי שדואג לשכנע אותנו אחרת... הלא הם אותם "עדי שקר ויפה חמוס", הנזכרים במזמור "לדוד ה' אורי" שאותו אנו אומרים מתחילת חודש אלול עד הושענא רבא.

מי הם אותם עדי שקר? – כותב מוהרנ"ת:

"הסטרא אחרא, שהם היצר הרע וחילותיו, הם בחינת עדי שקר, שהם מכניסין בלב האדם הדיבך מכל זה; והוא המסית, הוא המדיח, המסטין – שבתחילה מסית לאדם מה שמסית, ואחר כך הוא מסטין למעלה ולמטה. וכמו שהוא מסטין ומקטרג למעלה להרחיק רחמיו מישראל, חס ושילום, כמו כן הוא מסטין ביותר בלב האדם כאילו כבר אפס תקוה חס ושילום. ובאמת רחמיו יתברך אינם כלים, כאשר הבטיחנו כמה פעמים בלי מספר" (שם, יד).

הן על כך אנו וועקים בכל יום מימינו אלול: "אל תתני בנפש צרי כי קמו בי עדי שקר" – עזור לי ה' שלא אאמין לאותם שקרנים, רק אתחזק להאמין ש"אני לדודי ודודי לי".

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	יא	טז:	ריג	שא שב	נה
א	יב	יז:	ריד	שג שד	נט
ב	יג	יח:	רטו	שה שז	ס
ג	יד	יח:	רטז	שז שח	סא
ד	טו	יח:	ריז	שט שי	סב
ה	טז	יט:	ריח	שיא שיב	סג
ו	יז	יט:	ריט	שיג שיד	סד

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש

טל, במשרד: 02-9993338; פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000

בארה"ב 8552121-718(1)

באנגליה 6085819-203(44)

מפקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה הי"ו, הר"ר נפתלי ברגר הי"ו, הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו, הר"ר יצחק גרינולד הי"ו, הר"ר אוריאל זכריה הי"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס הי"ו, הר"ר משה ליכטער הי"ו, הר"ר נפתלי שטיצער הי"ו, בחסות "עילית דפוס" והברת "נקודות"

הצדיק שיודע להוכיח

"ובתחילה היה אצלנו קצת תמיהה מה שאמר שאינו אומר מוסר, כי לפי דעתנו, כל דבריו הם דברי מוסר גדול מאד מאד, כאשר בוערת ממש. אך באמת לא היה רגיל לומר דברי מוסר בפירוש כדרך המוכיחים. אבל אף על פי כן, כל דבריו וכל שיחותיו היה רק מעניין עבודת ה', וכל דבריו היה כגחלי אש ממש... גם עכשיו, כל מי שיעסוק בספרי רבנו הקדוש והנורא זכר צדיק וקדוש לברכה, ויעיין ויסתכל בהם באמת ובתמימות – ודאי יתלהב לבו מאד להשם יתברך, כי כל דבריו כגחלי אש" (שם).

כי אכן, רק מי שזכה לשמוע – וישורר גם בעתיד – את השיר החדש, הוא זה שיודע לייסר ולהוכיח בצורה שאין דומה לה. וכשהוא מרים את קולו כשופר, מעורר קולו געגועים וכיסופים, הרטה ובושה, תקווה והתחדשות.

על אותו צדיק נאמר "ויהי קול השופר חזק מאד, משה ידבר והאלקים יענו בקול" – "שאפילו המונחים בסטרא דמותא חס ושלים, שהוא הסטרא אחרא, הוא מוזק ומחיה אותם ומעוררם ומקיצם לה' יתברך. כי הוא משליך קולו למרחקים, עד שמגיע קולו לכל אחד ואחד, אפילו אם הוא במקום שהוא. כי הקדוש ברוך הוא מסייעו על זאת, שיהיה קולו נשמע למרחוק, בבחינת 'משה ידבר והאלקים יענו בקול' " (ליקוטי הלכות, נדרים ג, כה).

אשרי מי שישמע בראש השנה את קול השופר, בצילו של אותו צדיק.

קול השופר אינו מרעיד גרידא, אלא גם ובעיקר מעורר את הריח הטוב של נשמות ישראל; הוא מזכיר להם את הנפלאות שיהיו לעתיד לבוא, העת בה יהפכו העוונות לזכויות וכל נשמות ישראל יבואו לתיקונם השלם.

כמו כן, גם תוכחתו של הצדיק המרים כשופר קולו, אין תוכחתו תוכחה של מוסר גרידא, אלא תוכחה המעוררת את ריחה הטוב של הנשמה היהודית ומעורר בה רצון וכח להשתנות.

מי שעדיין לא זכה לשמוע הדים מהשיר החדש שיושר לעתיד, אין לו הכח להוכיח בצורה הנכונה והמועילה, ולא רק שאינו מועיל לשומעים את תוכחתו, אלא גם מחליש אותם. "כי כשהמוכיח אינו ראי להוכיח, אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות השומעים תוכחתו. כי על ידי תוכחתו הוא מעורר הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות של האנשים שהוא מוכיחם" (ליקוטי מוהר"ן, שם).

רק אותו צדיק שאמר: "אני אשיר שיר לעתיד, שזה יהיה העולם הבא" של כל הצדיקים והחסידים" (חיי מוהר"ן, רסז) יכול לשאול בתמיהה לתלמידו: "השמעת ממני דברי מוסר?!" (שיחות הר"ן, קכד).

וכותב על כך מוהר"ן ת:

"...וזה הקול הוא בחינת קול המוכיח הראוי, בבחינת 'הרם כשופר קולך והגד לעמי פשעם'. כי המוכיח שרועה להוכיח את ישראל ולהגיד להם פשעם וחטאתם, הוא צריך לזה הקול כדי שלא יבאיש ריחם על ידי שמזכיר עוונותיהם... וזהו 'כשפר' ראשי תיבות: פשוט, כפול, שלוש, רבע, שהוא בחינת השיר שלעתידי, שהוא בחינת קול המשקה את הגן, שעל ידי זה הקול דייקא הוא יכול להוכיח".

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ה)

בעוד פחות מחודש נעמוד ונשמע את קול השופר, הקול שיועק באלם: "עורו ישנים משנתכם", ויחריד את הלב בתשובה; "היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו"...

יש עוד מישהו שקולו דומה לשופר; על הנביא נאמר (ישעיה נה, א) "כשופר הרם קולך והגד לעמי פשעם ולבית יעקב חטאתם". שכן, הנביאים והצדיקים המרימים את קולם בתוכחה, להוכיח את העם על פשעם וחטאתם, דומה לקולו של שופר.

מה יש בו בקול השופר? במה הוא שונה מקולה של הצוצרה המרעידה גם היא את הלב לכאורה?

ובכן, קול השופר אינו קול פשוט כלל; הוא מעין קול של השיר שיתעורר לעתיד לבוא, אשר עליו נאמר "שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה", שיר שהוא 'פשוט כפול משולש ומרובע'.

דורות

נעקבות הדורות בחסידות

רבי דב-בעריש לינטישיצר

ותיכף קראו אותו לתורה וברכנו ברכת 'הגומל'. ואת רבי בעריש הכירו מקודם, ומעט מאנשי-שלומנו שיערו עלי שאני מאריך ישראל, ואמרו: זה בוודאי שמואל, המצפה זה כמה לבוא על הציון הקדוש, וכמה רחמים ביקשו עלי תמיד והיה להם כהחן שכפי הכיסופין שלי בוודאי אבוא" (ימי שמואל, קצו).

רבי בעריש זכה שוב להגיע מפולין לאומן, לראש-השנה של שנת תר"צ, ולהימנות עם הקיבוץ הקדוש. מיד לאחר ראש-השנה, יצא רבי בעריש בחזרה לעבר הגבול, כדי לשוב לביתו שבפולין. אליו הצטרפו רבי לייבל צרטנר, אחיו של חברו רבי זושא, ורבי משה שמואל לוי. גם הם, כתושבי פולין, חפצו לשוב לבתיהם ומשפחתיהם. אך מכיון שניסו לחצות את הגבול ללא מבריה, הם נתפסו. כשהתברר שחסידיו ברסלב הם, שוחררו שלושתם לחופשי.

מבריה מנוסה, אך לא מצאו. הם נסעו משם למזריטש הסמוכה אל הגבול, ושהו שם עד לאחר תשעה באב, כשהימים חולפים עליהם בנענועים עזים לציון רבינו ובכיות ותפילות מעומק הלב.

ביום ראשון, י"ט באב, יצאו השניים לדרך. המבריה שמצאו הסכים רק ללוות אותם עד קרוב לגבול, ואת ההמשך היו צריכים לעשות לבדם. בהגיעם לצומת דרכים, עזר אותם קצין פולני, הוא בדק את דרכוניהם וגילה שהאחד קיבל דרכונו בלודז' והשני קיבל דרכון בפלסטניה שכבר פג תוקפו... הוא רצה לאסרם, אך בחמלת ה' הסתפק בכך ששלח את דרכניהם בידי העגלון אל משמר החיילים הקרוב. אלא שבהשגחה פרטית מופלאה, כל החיילים היו נתונים בתרדמה עמוקה ולא התעוררו מקריאותיו הרמות של העגלון.

באותו לילה הצליחו באורח נס לעבור לצד הרוסי. בערב ראש-חודש אלול הגיעו לסלאוויטה. הם המשיכו במסעם דרך שפיטובקא-סדליקוב-פולנאה. בפולנאה שבתו, כשר שמואל סועד אצל השוחט המקומי, ור' בעריש בבית יהודי אחר. לאחר שבת נסעו לברדיטשוב. חסידי ברסלב תושבי העיר קיבלו אותם באהבה ובשמחה גדולה, את ר' בעריש הכירו מנסיעותיו הקודמות לאומן, אלה נתנו להם את מלוא הסכום הדרוש לנסיעתם עד אומן.

וכך, מתוך תלאות אין ספור ומניעות עצומות, הגיעו ר' בעריש ור' שמואל למחוז הפצנז ותשוקתם, "ובכמה שעות על היום באנו לאומן, והלכנו רגלי עד שבאנו אל הקלוז, וכבר נגזרו כל המניינים את התפילה, וכאנו בעת הקריאה, כי היה יום המישי,

רבי בעריש לינטישיצר (על שם עיר מוצאו לינטישיץ) וחסרו רבי זושא צרטנר, היו מחסידי ברסלב בלודז' שבפולין. שניהם נהגו בשנים שלאחר סגירת הגבול בין פולין ורוסיה, לצאת יחד מדי שנה לקראת ראש-השנה לעבר הגבול, כדי לזכות להיות בקיבוץ הקדוש באומן. ואכן, פעמים רבות הצליחו להגיע לאומן.

רבי שמואל הורביץ, בנסיעתו המפורסמת בשנת תרפ"ט מאריך ישראל לאומן, דרך פולין, הגיע לעיר לודז' לקראת חנוכה, ושם פגש ברבי בעריש דגן וחברו. על כך הוא כותב בספרו "ימי שמואל" (קצו): "ושם התחיל או צמיחת הישועה לנטיעה לאומן, כי שם נפגשתי בבחיבה עם רבי בעריש ורבי זושא נ"י, והתחלתי לטכס עצה על הנטיעה לאומן". על ידי רבי בעריש נודעו לו כל פרטי הדרך לאומן, שמות הערים, התחנות וכו'.

בתחילה ניסה רבי שמואל להבריה את הגבול בלויית מבריה מקצועי, אך הוא נתפס והוחזר ללובלין. לאחר מכן בא בדברים עם רבי בעריש, וסיכם איתו לנסוע יחדיו לאחר חג השבועות לעבר הגבול. את חג השבועות עשה רבי שמואל בלובלין, ובערב חג הלך יחד עם החסיד רבי יצחק אייזיק אויסשפטר, לציון 'החווה' מלובלין, או הוא שיתף אותו בתכניתו, והם עשו קשר ביניהם להתפלל האחד על רעהו, כשרבי יצחק אייזיק מקבל על עצמו לסייע לו בכל ימלתו.

רבי שמואל הורביץ המשיך במסעו בערי פולין, עד שהגיע לעיר קאבל, שם כבר המתין לו רבי בעריש. הם שבתו בשבת אצל רבי אברהם אבא זמל, מחסידי ברסלב. לאחר מכן נסעו השניים בכיוון הגבול, עד שהגיעו לעיר אליק, משם המשיכו לרובנה ומשם לקורין, שם שהו ארבעה שבועות בניסיון למצוא

נקודה

**בכי של תשובה,
נובע משמחה
על הזכות לשוב לה'.**

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א קעה)

סוף סוף באומן

כשהם מצמידים לשניים מדריכי תירות מטעם האינטוריסט' חברת המעקב הידועה לשמצה, שהפרידו בין השניים ושכנו כל אחד מהם במלון אחר, מה שהפך את המשמיה להתחמק מעיניהם הבולשות ולצאת לאומן – לבלתי אפשרית.

באחד הימים צעדו השניים לבית הכנסת הגדול של מוסקבה, שם ניגש יהודי בעל זקן קצרצר לרבי אברהם יעקב ושאלו ברמזיה: "האם אתם משתייכים לנחל נובע?...". התשובה היתה כמובן חיובית. היהודי זיהה את עצמו כחסיד ברסלב בשם רבי ישראל קרוסונסקי (שמאוחר יותר עלה ארצה) והוא זה שהשתדל לקשר בינו לבין הגורמים המתאימים...

היה זה ביום שני בבוקר. רבי אברהם יעקב נכנס לתחנת המוניות המרכזית כפי שסיים עם איש הקשר. אולם, למרבה ההפתעה האיש לא המתין לו שם. מוניות באות ויוצאות, ולאיש אין זכר. השעות נקפו, ופחד נורא תקף אותו, שמא לאחר כל היגיעה להגיע עד לכאן, הדרך לאומן תחסם בפניו.

ואז עלו זכרונות מלפני ארבעים שנה והציפו את כל ישותו; כמו בחלום ראה את עצמו משתטח על האדמה בגבול פולין-רוסיה, כשמסביבו נשמעות ריחות מהרירות, חיייו היו נתונות אז בסכנה ממשית – אילו היו שוטרי הגבול מבחינים בו.

מחשבה מעודדת חלפה כעת במוחו: כאן הרי לא נשקפת סכנת חיים, אם אתפס חלילה, בסך הכל אשב במאסר, ואולי אקבל קנס כלשהו. הוא החליט החלטה נועזת, הוא אינו מתחשב לא עם הק.ג.ב. ולא עם האינטוריסט – וממחשבה למעשה, הוא ניגש הישר למונית הראשונה הנוסעת לאומן, שילם סכום מופקע ויצא לדרך –

אין מילים היכולות לתאר את הרגע שבו הגיעו לסיומן ארבעים שנות געגועים ונסיונות בלתי פוסקים. זכה רבי אברהם יעקב למה שגדולים וטובים לא זכו בדרור. פחות מחמש שנים לפני הסתלקותו הצליח סוף סוף להגשים את החלום ולהשתטח על הצינור הקדוש!

שבשנות בחרותו ניסה לא פעם לחצות את הגבול מפולין מולדתו לרוסיה. אולם גם שם עמדו חיילי הגבול בדרכו, וכל עוד נפשו בו נמלט מהם חזרה לפולין.

כארבעים שנה חלפו מאז נסיונות הנפל של ר' אברהם יעקב בפולין, בכל אותן שנים לא הפסיק לכסוף, להתנגע ולהתפלל, וכאמור אף ניסה כל דרך להגיע לאומן. והנה נפתח סדק צר, כחודו של מחט. אבל למרבה הצער, השער הזה נפתח רק עבור אזרחי ארה"ב בלבד, בעוד שלתושבי ארץ ישראל לא נשארה כל אפשרות להצטרף אליהם.

אך רבי אברהם יעקב וחבריו לא אמרו נואש; הם נסעו לאמריקה בניסיון לקבל אזרחות שתאפשר להם לקבל אשרת כניסה לרוסיה. אבל לאזיבותם, לאחר חודשים ארוכים של שהיה בנכר, חזרה כמעט כל החבורה לארץ, למעט רבי אברהם יעקב עצמו שסירב לקבל עליו את הדין ולא הפסיק מלנסות שוב ושוב.

ביום בהיר אחד נודע לו על אברך חסידי העומד לצאת לרוסיה לצורך שליחות ציבורית. רבי אברהם יעקב יצר איתו קשר, והוא הסכים לצרפו לנסיעה. השניים הגישו בקשה לקבלת אשרת כניסה לרוסיה, כשבכוונה אין הם מזכירים את העיר אומן. האישור הנכסף התקבל, ובחודש חשוון תשל"א עלו השניים בלבבות פועמים על המטוס הממריא למוסקבה.

השלטון הקומוניסטי קיבל את פניהם בדרכו האופיינית,

השומרים הבריטיים שעמדו על משמרתם בנמל חיפה, אי שם בשלהי השלטון המנדטורי בארץ הקודש, לא העלו על דעתם כי ספינת המטען העוגנת מולם מהווה מטרה כלשהי למסתננים פוטנציאליים. בסך הכל עמוסה היא במאות טונות של תפוזים ופירות הדר מתוצרת הארץ, מוכנים למשלוח לרוסיה הסובייטית הרחוקה, לא מסתבר שהמטען הזה משמש גורמים עוינים...

מי בכל זאת עקבו אחר הספינה וניסו לנצל כל פירצה אפשרית בכדי להסתנן לתוכה? היו אלו שני עבדקנים צעירים מירושלים, הלא הם מיודענו רבי אברהם יעקב גולדרייך וחברו המושבע רבי שמואל שפירא, שהידיעה על הספינה העתידה להפליג לרוסיה הביאה אותם עד לכאן.

כל הסער הזה – אך ורק בכדי להגיע לפסגת שאיפתם ומשאת נפשם: להשתטח על הצינור הקדוש באומן, הנמצא אי שם בברית המועצות הסגורה והמסוגרת –

כל הלילה התחבאו השנים על שפת הים, ממתנינים לשעת כושר להסתנן אל סיפון האניה. אולם השומרים בנמל 'שכחו' להדרם על משמרתם, והשניים נאלצו לשוב ירושלימה במפח נפש ולחפש דרכים אחרות כדי להגיע לאומן.

בעוד רבי שמואל שפירא, יליד הארץ, כמעט ולא נקרתה לפניו הזדמנות לנסות לצאת לאומן, הרי שעבור רבי אברהם יעקב גולדרייך היה נסיון זה אחד מני רבים, לאחר

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה: מה ידוע לנו על תקופתו של רבי אברהם ב"ר נחמן בירושלים?

תשובת הר"ר אברהם שמעון בורשטיין:

רבי אברהם ב"ר נחמן התגורר בירושלים עשרים שנה, בין תרנ"ד – תרע"ג. עם זאת הוא השתתף מדי שנה בקיבוץ של ראש השנה באומן מבלי להחסיר אפילו פעם אחת.

באמתחתי חומר רב עד לכדי חיבור גדול על "תולדות חסידות ברסלב בארץ ישראל" על דמויותיהם הנשגבות של חסידי ברסלב שעלו לחון את עפר ארץ הקדוש כרצון רבינו הקדוש.

בין השאר ערכתי רשימות מפורטות של חסידי ברסלב תושבי ארצנו הקדושה: בירושלים, צפת, טבריה, מירון, יפו ועוד. מהרשימה עולה שהיו בתקופה האמורה בארץ ישראל כארבעה מנינים של חסידי ברסלב שהתגוררו לסירוגין בירושלים לתקופות זמן שונות, מהם גם לתקופה קצרה של שנה אחת או אפילו פחות מזה.

מניין מתפללים של חסידי ברסלב בירושלים התארגן לראשונה עם ייסוד בית הכנסת של חסידי ברסלב בעיר העתיקה בשנת תרס"ד, ביום י"א תמוז עש"ק פר' בלק, כמובא בספר "תולדות שמואל" שיצא לאור מכת"י בתחילת השנה.

ממייסדי ביה"כ הראשון בירושלים תרס"ד היו: רבי אברהם ב"ר נחמן הלוי חזן; רבי שלמה ווקסלר; רבי שמואל העשיל פרידמן מברדיטשוב (בעל "תולדות שמואל", שהיה יום ביה"כ והמשתדל בהקמתו); רבי ישראל קרדונר הלוי היילפרין (שעלה לירושלים חודש לפני פתיחת ביה"כ); רבי נפתלי הכהן רייכמן מברדיטשוב, חותנו של ראבר"ן; רבי אליעזר (ביאליסטובסקי?) מטשערין; רבי יעקב זמלינסקי מטשערין; רבי נחמן ב"ר ברוך אפרים מטשערין; רבי אייזיק כהן (ככל הנראה רבי יצחק אייזיק ב"ר משה הכהן מעיר ברסלב שתרם והונצה בספר "השתפכות הנפש" שנדפס אז בירושלים); ר' אהרן; ר' גדלי; ר' פרץ; ר' פייזיל מסלבדוקה (מקורב הדש בירושלים) וייתכנו עוד חסידים שלא נודעו לנו שמותיהם.

לפני שנת תרס"ד אנו מוצאים בירושלים את חסידי ברסלב הבאים:

רבי צבי דוב ב"ר אברהם מברדיטשוב (שהדפיס בירושלים את "מעשה מבטחון" בפעם הראשונה); רבי נתן ב"ר יוסף מברסלב (נפטר בו אדר ב' תרנ"ז); בנו האברך רבי יוסף ב"ר נתן מברסלב (נפטר בא' תמוז תרנ"ה); רבי שמחה מאומן; רבי יעקב (ב"ר יוסף?) סופר מאומן; רבי נתן נדב מוהרנ"ת; רבי בנימין פארבער מברדיטשוב.

לחידודא

חידה מס' 154

בכמה שלבים נדפסו מכתבי מוהרנ"ת?

הפתרון לחידה מספר 153

על אילו ספרים חשוב לעבור בחודש אלול?

על תנ"ך תיקוני זוהר, ליקוטי מוהר"ן, סיפורי מעשיות, שיחות הר"ן, ספר המידות.

זכה בהגרלה לחידה מס' 152

חיים מאיר פישר, רח' רפפורט, ירושלים

בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

שמחה מהי?

הרב החסיד ר' נתן ליברמנט

מהי שמחה? שאל את כל אחד מהי שמחה, מיד תקבל את התשובה: 'לרקוד ולשיר... אבל רבינו אומר שעיקר השמחה הוא בלב, ככתוב: "נתת שמחה בלבי".

אכן, אפשר שאדם ירקוד ויעלו – והוא בעצבות. אפשר לבוא לידי שמחה על ידי ריקוד. אולם, מי שרוקד עדיין אין זו ראייה שהוא בשמחה. שכאמור השמחה היא בלב, וכשאדם שמח בלב – טבע הרגליים להתחיל לרקוד, בבחינת 'לבו נשא את רגליו'.

כיצד מגיעים לשמחה אמיתית, לדרגה של לב שמח? רבי חיים ויטאל מביא בהקדמה ל'שער רוח הקודש', שאם אדם עושה מצוה בשמחה גדולה כמו מי שמקבל סכום כסף עצום, מובטח לו שיבוא לידי רוח הקודש!

למדנו מכאן שני דברים: גודל ענין השמחה; וכמה קשה השמחה. שהרי כל אחד מבין שרוח הקודש איננה באה בקלות...

רבינו ציוה להיות בשמחה תמיד, והיה מרבה לדבר ולעורר על זה בדיבורים ובהתחזקות. אף יש בליקוטי מוהר"ן תורה שלימה (תורה ה) שרבינו מאריך בענין זה, ושם מבואר שיש שמחה המצוות, ויש שמחה כללית, כאשר התכלית העליונה היא, להגיע לשמחת הקב"ה.

שהרי כל הבריאה משתלשלת מאור אין סוף, שם אין שום עצבות כלל אלא שמחה אינסופית בבחינת "שמח ה' במעשיו", שהקב"ה שמח במה שברא, שמחה זו משתקפת במצוות. לכן, כשאדם עושה מצווה בשלימות, עד שאינו רוצה עבודה שום שכן - כמבואר שם בתורה ה - הוא מתקשר אל השמחה של הקב"ה המלוכשת באותה מצווה.

מבאר שם רבינו בהמשך, שעל ידי רעמים מגיעים לשמחה, כמו שאמרו חז"ל "לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומיות שבלב" וכמו שנאמר: "ולישירי לב שמחה". מהם רעמים? מביא על כך רבינו את דברי הזוהר: "כשיצא קול ופוגע בענני הגשם, נשמע קול בבריאה. והם הרעמים". הקול שאדם מוציא בתפילות, הוא בבחינת רעמים, וכשהקול הזה פוגע במוחו - שהוא בחינת עננים - זה נכנס ללבו וגורם לו ישירות לב.

אולם, רבינו מוסיף, שלא כל אחד יכול להשמיע למוחו את הרעמים, כי אם רק מי שיש בו יראת שמים - שדבריו נשמעים כמאמר חז"ל. זה הצדיק שיש בו יראת שמים ודבריו נשמעים, וכשהוא מדבר, נכנסים הדברים למוח ומיישרים את הלב. אך זאת בתנאי שהמוח שמור ממשכבות והרהורים רעים, כדברי רבינו: "העיקר, לשמור מוחו שלא יחמיץ" (שם סעיף ד).

התיקונים של רבינו נמשכים גם היום, הקול של הרבי נמשך, וכדי שנוכל לקבל ממנו את הקול כראוי ולפשט בו את עקמומיות לבנו - אנו צריכים להכין את המוח, לקדשו ולטהרו.

לכן, אם עדיין לא הגענו לדרגה שהדיבורים שלנו יישירו את הלב, עלינו לבסס בקרבנו את האמונה בצדיקים ביתר שלימות.

ברם, כל זמן שהאדם מרגיש תענוג מתענוגות העולם, עדיין רחוק הוא מאוד משלימות המוח. אדם צריך לזכך את המוח, שלא יהיה לו שם תאוה לעניני העולם הזה, או אז ירגיש תענוג מדויקות בהש"ת, ועי"ז יזכה לישירות לב ולשמחה.

(מסעוד סוחר שיחהו של הרב החסיד נתן ליברמנט שלי"ס. א. נתן האונין לשיעור הטלא במסעוד השטענ של 'אוצרות דיסלב' 9950000-02. עברית, מדור שיחות ומאמרים, 8, 4 שיעור ט"ו כ"א)

איך להפוך את ה'שלא נסדר' ל'נסדר'

העולם נברא בצורה של משפיע ומקבל. בראש ובראשונה זה הקב"ה, הוא שמשפיע שפע לבריאה, והבריאה כולה היא המקבל. בתור שכזאת היא נבראה במצב של חסרון תמיד, כך שכל הברואים ובראשם האדם, מלאים צרכים הזקוקים למילוי תמידי מאת המשפיע הקב"ה, ככתוב: "עני כל אלקי ישברון ואתה נתת להם את אכלם בעתו" (תהלים קד).

כשאדם רואה שהולך לו "שלא נסדר" והענינים מתנהלים כנגד רצונו, ידע שיש לו גאוה, שמרחיקה אותו מהש"ת ונתן השפע, כדברי חז"ל על בעל גאוה שהקב"ה אומר עליו: "אין אני והוא יכולין לדור בעולם".

וככל שמתרחק אדם מהמשפיע, מתרבים אצלו החסרונות, שכן הבריאה בעצמה כשהיא מנותקת מהש"ת היא במצב של חסרון - "שלא נסדר". כך שאין עצה כיצד למלאות את החסרונות, אלא לדבוק בהש"ת, להתפלל אליו, לבטוח בו ולהשתוקק תמיד לעשות רצונו. כך ישוב הש"ת לשרות עמו וכל חסרונותיו יפתרו בקלות.

ענין זה מרומז בפסוק (דברים ט): "כי תצא למלחמה על אויבך" - כשהולך לך "שלא נסדר" וכל התנהלות הענינים כאילו נלחמת בך - מה לעשות כדי שתזכה ל'ונתנו ה' אלוקים בידך" - שכל הבעיות יפתרו ויילך לך "כסדר" - "ישבית שביו" - שתכניס את הקב"ה לתוכך, על ידי תפילה, ביטחון, תורה ומצוות. ואף על פי שבכך אנו כאילו "לוקחים בשביו" את הקדושה ומורידים אותה למדרגתנו הנמוכה, הרי הקב"ה שכל רצונו להטיב ולהשפיע חפץ בזה ומשתוקק לכך מאד.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ה"ב, פב)

ראש השנה באומן!

ההרשמה בעיצומה

זדה צדיקים

02-5410100

www.zadikintours.com

אומן ראש השנה

מחירים אטרקטיביים

למשלמים מראש!

ההרשמה כע"צ 03מאה!

נתיבים טורס

נסיעות לוויל' דברג צדיקים | אירופנים מתמחים

02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים							
<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת בנו בסרו שיחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת נתי יצחק שיחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבן הלל נחמן הי"ד</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>
<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת בנו בסרו שיחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת נתי יצחק שיחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבן הלל נחמן הי"ד</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>	<p>זושטלם - צמח עילית</p> <p>הר"ר שבת איזיקוביץ</p> <p>תום תום 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסים הבת שתי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים</p> <p>רוב נחת דקדושה</p>

נהנה לשלם יותר על הרגע האחרון?

הזדרז ורכש כרטיס לפני עליית המחירים < בחר את יום הנסיעה הנוח ביותר > שלם בתשלומים וסע!

רד' מלכי ישראל 16 ירושלים | לביור אודות הנציג באיזור מגורכם **מוקד אירופנים: 02-800-80-80**